

Avdeling for allmenne fag

EKSAMEN

4101-1 GENERELL KJEMI

03.10.08

Tid: 3 timer (09 – 12)

Målform: Bokmål / nynorsk

Sidetall: 4 + framside

Hjelphemiddel: Kalkulator

Merknader: Ingen

Vedlegg: Det periodiske system, noen konstanter og formler

**Eksamensresultata blir offentliggjort på følgende internettadresse:
<http://www-bo.hit.no/af/eplanidx.htm>**

BOKMÅLSTEKST

OPPGAVE 1

- a) I et lukket kar med volum 10.0 L fører vi inn 12.0 g SO₂ og 8.00 g O₂. Temperaturen i karet er 30 °C. Regn ut partialtrykkene av begge gassene, og finn totaltrykket i karet. Hvilken lov bruker du her?
- b) 40 % av SO₂-gassen reagerer med oksygen etter likevektsreaksjonen

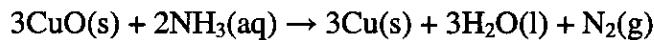
Hvor mange mol av hver gass er det i karet når likevekt er inntrådt? Regn ut temperaturen i karet når totaltrykket ved likevekt har steget til 1.13 atm. Regn også ut likevektskonstantene K_C og K_P for reaksjonen.

- d) Hvordan går det nå med [SO₃(g)] i karet dersom vi
- 1) Tilsetter mer O₂(g)
 - 2) Varmer opp karet
 - 3) Presser volumet av karet sammen

Begrunn svarene dine.

OPPGAVE 2

Vi har gitt reaksjonen

- a) Vi lar 36 g CuO reagere med et overskudd av NH₃. Hvor mange gram Cu, H₂O og N₂ lages i reaksjonen? Finn volumet av N₂-gassen ved STP.
- b) Hvor mange gram Cu lages dersom 36 g CuO reagerer med 4.0 g NH₃?
- c) Vi løser 12.4 g Al(NO₃)₃ i vann, og fortynner løsningen til 150 mL. Finn [Al³⁺] og [NO₃⁻] i løsningen.

OPPGAVE 3

a) Hvilke atomer / ioner som har størst radius i hvert enkelt par? Svarene skal begrunnes.

- 1) Mg og Na
- 2) K og K^+
- 3) F og F^-

b) Hvilke bindingstyper har vi mellom molekylene til følgende stoffer?

- 1) HCl
- 2) N₂
- 3) NH₃

Hvilken av bindingene S—O og S—C er mest polar? Begrunn svaret.

c) Hva er grunnen til at Cl₂ har høyere kokepunkt enn F₂?

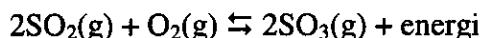
Metallet rubidium (Rb, 37) har lavere smeltepunkt enn strontium (Sr, 38). Hva er grunnen til dette?

Rb og Ag danner begge enverdige ioner (Rb^+ og Ag^+). Sølv har likevel et mye høyere smeltepunkt enn rubidium. Hva er grunnen til dette?

NYNORSK TEKST

OPPGÅVE 1

- a) I eit lukka kar med volum 10.0 L fører vi inn 12.0 g SO₂ og 8.00 g O₂. Temperaturen i karet er 30 °C. Rekn ut partialtrykka av begge gassane, og finn totaltrykket i karet. Kva for ein lov brukar du her?
- b) 40 % av SO₂-gassen reagerer med oksygen etter likevektsreaksjonen

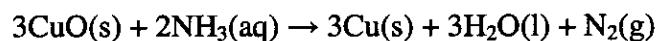
Kor mange mol av kvar gass er det i karet når likevekt er oppnådd? Rekn ut temperaturen i karet når totaltrykket ved likevekt har stege til 1.13 atm. Rekn også ut jamvektskonstantane K_C og K_P for reaksjonen.

- d) Korleis går det nå med [SO₃(g)] i karet dersom vi
- 1) Tilset meir O₂(g)
 - 2) Varmar opp karet
 - 3) Pressar volumet av karet saman

Gi grunn for svara dine.

OPPGÅVE 2

Vi har gitt reaksjonen

- a) Vi lar 36 g CuO reagere med eit overskot av NH₃. Kor mange gram Cu, H₂O og N₂ blir laga i reaksjonen? Finn volumet av N₂-gassen ved STP.
- b) Kor mange gram Cu blir laga dersom 36 g CuO reagerer med 4.0 g NH₃?
- c) Vi løysjer 12.4 g Al(NO₃)₃ i vatn, og fortynnar løysninga til 150 mL. Finn [Al³⁺] og [NO₃⁻] i løysninga.

OPPGÅVE 3

a) Kva for atom / ion har størst radius i kvart enkelt par? Svara skal grunngjenvært.

- 1) Mg og Na
- 2) K og K^+
- 3) F og F^-

b) Kva for bindingstyparar vi mellom molekyla til følgjande stoff?

- 1) HCl
- 2) N₂
- 3) NH₃

Kva for ei av bindingane S—O og S—C er mest polar? Gi grunn for svaret.

c) Kva er grunnen til at Cl₂ har høgare kokepunkt enn F₂?

Metallet rubidium (Rb, 37) har lågare smeltepunkt enn strontium (Sr, 38). Kva er grunnen til dette?

Rb og Ag dannar begge einverdigje ion (Rb^+ og Ag^+). Sølv har likevel ei mykje høgare smeltepunkt enn rubidium. Kva er grunnen til dette?

DET PERIODISKE SYSTEM

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
I	II														V	VI	VII	VIII

	(g)	(l)	(s)
3	4		
Li	Be		
6.9	9.0		
11	12		
Na	Mg		
23.0	24.3		

	Atomnummer Symbol Atommasse (u)	30 Zn 65.4	13 Al 27.0
19	20	21	22
K	Ca	Sc	Ti
39.1	40.1	45.0	47.9
37	38	39	40
Rb	Sr	Y	Zr
85.5	87.6	88.9	91.2
55	56	57	72
Cs	Ba	La*	Hf
132.9	137.3	138.9	178.5
87	88	89	104
Fr	Ra	Ac**	Ku
223	226.0	227.0	257
			260

*	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71
Lantanider	Ce	Pr	Nd	Pm	Sm	Eu	Gd	Tb	Dy	Ho	Er	Tm	Yb	Lu
	140.1	140.9	144.2	146.9	150.4	152.0	157.3	158.9	162.5	164.9	167.3	168.9	173.0	175.0
**	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103
Aktinider	Th	Pa	U	Np	Pu	Am	Cm	Bk	Cf	Es	Fm	Md	No	Lr
	232.0	231.0	238.0	237.0	239.0	241.1	247.1	249.1	251.1	254.1	257.1	258.1	255	257

1

2

3

4

5

6

7

NOEN KONSTANTER OG FORMLER

Gasskonstanten: $R = 0.0821 \text{ L} \cdot \text{atm} / (\text{mol} \cdot \text{K})$

Molvolumet av en gass ved STP er 22.4 L/mol

Sammenhengen mellom K_C og K_P : $K_C = K_P \cdot (RT)^{\Delta n}$